

og Rigsraadet's Tid. Og med Hensyn til dens Forstaaelse har jeg heller ikke kunnet skønne, at der har været nogen væsentlig Uoverensstemmelse paa Rigsdagen lige fra dennes første Tid til den Dag i Dag. Dens Mening er, saa vidt jeg kan skønne, en dobbelt: man har derved villet udtrykke, at Rigsdagsmænd skulle have Lov til med tilbørlig Klarhed og tilbørlig Frimodighed at udtale sig ud af deres Overbevisning om de Sager og Forhold, som de have at gøre med, uden at være bange for, om hver enkelt af deres Ytringer kan juridisk bevises. Det har været Meningen, at Rigsdagens Medlemmer skulle kunne paatale Embedsbrug, udtale en Kritik af Administrationen baade her og der ud af deres Overbevisning, og at der ikke skal kunne foretages Paatale eller rejses Tiltale imod Rigsdagsmænd for deres Ytringer i saa Henseende uden Rigsdagens Samtykke. Det har altsaa været Meningen at værne om Ytringsfriheden paa Rigsdagen. — Men paa den anden Side skønner jeg, at der heller ikke har været Meningsforskjel om, at Rigsdagsmændene ikke ubetinget skulde have denne Ytringsfrihed; den har været forud begrænset. Det har ikke været Meningen, at Rigsdagsmænd i alle Tilfælde skulde kunne vække sig bag Grundlovens § 57. Man er nemlig ved tidligere Behandlinger af forskellige Tilfælde gaaet ud fra, at privat Misstemning over for offentlige Institutioner eller over for enkelte private Personer hørte ikke ind under denne Ytringsfrihed. Der findes ikke noget bestemt Fortilsælde for, hvor man skulde sætte Grænsen i saa Henseende. Jeg vil nævne, at paa den grundlovgivende Rigsforsamling blev der stillet Forslag af Dr. Fred, gaerende ud paa, at Samtykke ikke burde nægtes, naar nogen aabenbart havde overskredet Grænsen for den Frimodighed i Ytringen af sine Meninger, som hans Kald maatte hjemle ham. Det er den Opfattelse, man har haft. Dr. Fred stillede et bestemt Forslag, men det blev forfattet med 97 Stemmer mod 4, hvorefter selve den nugældende Ordlyd vedtoges enstemmig.

Der har i det andet Ting foreligget 7 Fortilsælde af lignende Beskaffenhed som der, vi bestættige os med i Dag; men i alle disse Tilfælde finder man heller ikke noget bestemt Udtryk for Grænsen. De 7 Tilfælde, hvor der er begæret Tingets Samtykke til at rejse Tiltale mod et af dets Medlemmer, skal jeg kortelig nævne. Samtykket er nægtet i 4 Tilfælde, og i 3 er der sagt ja. Det første Tilfælde var i 1860. Da blev Samtykket nægtet med 64 Stemmer mod 28. Det andet Tilfælde var i 1864, da Justitsminister

Helken forlangte Folketingets Samtykke til at rejse Tiltale mod Redaktør Wille. Udvalget anbefalede, at Samtykket blev givet, og Indstillingen derom blev vedtaget med 75 Stemmer — deriblandt saadanne Mænd som Tscherning, Alberti, Winther, S. N. Hansen og Høgsbro — mod 12. I 1870 forlangte Korpsslæge Møller Folketingets Samtykke til at rejse Tiltale mod 3 Medlemmer: S. Pederfen, Clausager og Rjær. Samtykket nægtedes enstemmig for S. Pederfens Bedkommende og med 42 Stemmer mod 38 for Rjærs Bedkommende, men blev givet med 53 Stemmer mod 24 for Clausagers Bedkommende, idet man fandt, at hans Udtalelser formentlig overskred den Grænse, jeg tidligere har berørt. — Den næste Sag af lignende Beskaffenhed i det andet Ting var i 1873, da Skolebestyrer Bjørnbal forlangte Samtykke til at rejse Tiltale mod Folketingsmand Kosfoed af Bornholm. Udvalget tilraadede enstemmig at give Samtykket, og dette blev vedtaget med 71 Stemmer mod 2. I de senere Aar er der adskillige andre Tilfælde. Et Par Oberster forlangte Samtykke til at rejse Tiltale mod Ole Christensen, hvilket blev nægtet med 47 Stemmer mod 31. I 1883 forlanger Redaktør Chr. Nielsen af Aarhus Samtykke til at rejse Tiltale mod Holstein-Vedreborg, men det nægtes med 65 Stemmer mod 17. I 1888 blev der forlangt Samtykke til at rejse Tiltale mod Dr. Pingel og P. Holm under et, og Samtykket blev nægtet for begge Bedkommende. — Det er de Fortilsælde, som vi have haft, og som det høje Ting vil se, er Samtykket givet og nægtet alt efter de forskellige Forhold. Ud af disse Fortilsælde vil man forgeses søge at danne nogen bestemt Regel. Jeg skal slutte denne Side af Sagen med at sige, at ud fra de almindelige Betragtninger, som efter mit Støn have deres Plads ved Bedømmelsen af denne Sag, maatte jeg stemme imod, at Samtykket gives i det foreliggende Tilfælde.

Ser jeg nu endelig specielt paa det foreliggende Tilfælde, er det jo sikkert nok, at der er rejst grove Beskyldninger, meget grove Beskyldninger, det kunne vi let blive enige om alle sammen. Vi kunne endvidere være enige om, at dersom blot en Del af disse grove Beskyldninger ere rigtige, er det paatlagede Forhold noget, der ikke maa finde Sted, noget, der bør paatales, og der ligger her efter min Støn den kraftigste og alvorligste Opfordring for Regeringen til at foranstalte en omhyggelig Underøgelse med Hensyn til disse Beskyldninger, og det forekommer mig ikke forvarligt i det hele taget at undlade at foretage en saadan omhygge-